

CULTURA POPORULUI

Mult pot puținii buni împreună.

Miron Costin.

PREȚUL ABONAMENTELOR PE AN:
Pentru învățători, preoți, studenți și săteni 200 Lei
"autoritățile sătești" 300
"instituții particulare și de stat" 400
Tar dela 500 de lei în sus, pentru sprijinitorii acestei foli.

"LUMINEAZA-TE ȘI VEI FI: VOEȘTE ȘI VEI PUTEA"

C. A. ROSETTI.

Director:
Generalul NICOLAE PETALA

REDACȚIA, STR. REGALA Nr. 16.

BUCUREȘTI, 19 IANUARIE 1930

ADMINISTRAȚIA STR. REGALA Nr. 16

ANUL X, Nr. 308
Apare în fiecare Duminică

O OASTE BIRUITOARE

Cine s'ar apuca să alcătuiască o listă despre felurile întocmiri pentru slujirea păcatului în Țara Românească ar găsi o înșirare nesfârșită. Numai privind la câte netrebnicii s'au înființat la noi după război, și ar trebui cineva să și poarte mâinile în cap. Ba încă ar putea să și pearădă inima și să i se moale îndrăzneala de a mai lupta împotriva, spunând: «Doamne! da multe mai sunt! Cine să se poată lupta cu toate acestea!» Căprins de amărăciune și descurajare, ar putea să lase câmpul luptei, strigând cu desnaidejde: «De acum înainte numai Dumnezeu cu mila, că noi, oamenii, nu mai putem îndrepta!»

Și cu toate acestea o asemenea descurajare n'ar fi îndreptățită de loc cu nici un preț, din mai multe pricini. Cine e creștin, niciodată nu are dreptul să și pearădă încrederea în biruință, fiindcă el știe că puterea e în mâna lui Dumnezeu, și Dumnezeu nu poate fi biruit. Pot veni pe lume întunecări ale lucrului drept, se pot păgubi chiar oamenii, dar rămâne în picioare cuvântul pe care l-a spus Wilson, fostul prezident al Statelor Unite din America de Nord: «Singurul lucru care rămâne pe lume e lucrul drept», cu alte cuvinte, nu trebuie să ne pierdem încrederea, că lucrurile străbune nu au dănuire.

Dar chiar dacă n'ar fi cineva un creștin care se găndește neincetat la Dumnezeu, tot nu are dreptul să vadă numai lucrurile rele care izbândește pe lume și să capătă loc de cinste, fiindcă, oricât ne-am plânge de netrebniciile care și-au găsit culcuș între noi după război, mai sunt însă și lucruri de seamă. Răul este numai că netrebniciile sunt mai obraznice și ies la iveală și lumea le cunoaște, pe când înfruntările vrednice sunt mai făcute, nu fac zarvă în jurul lor și lumea nu știe de ele atât de mult. Dar de biruitoare tot acestea rămân biruitoare sau, dacă cumva o obște de oameni nu vrea cu nici un preț să umble în calea dreptății, nici atunci cuvântul lui Dumnezeu nu rămâne zadarnic. Căci faptele acestea nefiind fapte vrednice, nu pot da viață, ci înjghebarea lor pier. Niciodată păcatele n'au dat țării unul popor, ci numai fapta bună. Deci dacă oamenii se încăpățânează în urmarea răului, cuvântul lui Dumnezeu se îndeplinește în acela că ei sunt pedepsiți prin peirea obștii lor. Popoarele care s'au lăfăit în ticăloșie au perit sau au ajuns să tânjească într-o viață grosolană și să cadă în stăpânirea altor popoare.

Cum este acum la noi? Suntem într-o asemenea stare? E adevărat că avem urlicuni grozave, cum sunt bucuriile de cartofie, de care citim că le închide acum poliția, pentru că peste 2 luni să aflăm că ele din nou sunt în flintă; e adevărat că, după război, avem urlicuni ca așa zisele «concursuri de frumusețe», care îndreaptă privirea tineretului spre ușurătăți, adică cinstești pe cine e frumos la chip, dar nu umbli să cauți pe fetele care muncesc din greu ca să hrănească pe o mamă bolnavă, deși o asemenea frumusețe e mult mai vrednică și mai meritoasă ca cealaltă; avem urlicuni ca îndrumarea tineretului de a se bate cu pumnii și la care se găsec destul nătângi bătrâni să dea mâna de ajutor, ca lucrul de mare ispravă, pe când isprava e mai multă decât după străini; avem tresăriri de o clipă pentru lucrul cel bun, cum a fost deslințarea localurilor de destrău din jurul bisericii «Bradul Staicu» din București, de care se scria cu mari surle și laude în «Universul», a cum câteva luni de zile, pentru că, la două luni după aceea, loca-

șurile să fie la loc, cu toți negustorii de carne omească, și să rădă în nas preotului și să batjocorească pe creștinii care trec pe acolo în alai de cântări cu icoane și slujbe.

Iată, avem de a face cu o obraznicie în creștere, care cu adevărat trebuie să ne poarte gânduri, dar nu pentru a ne muia, ci a ne întări și mai mult ca să lucrăm împotriva.

Pe de altă parte însă, nu e numai atât. Mai sunt și lucruri îmbucurătoare și izbâzi frumoase, care dacă nu se știu, trebuie să ne apucăm noi a le vesti, pentru că lumea să ia cunoștință de ele și să capete tot mai multă încredere în izbândă. Nu vom putea pomeni de toate acestea, fiindcă sunt câteva și acestea, dar vom pomeni de unele din ele.

Cititorii noștri știu OASTE DOMNULUI, fiindcă am scris noi aici de mai multe ori. Este întocmirea din Sibiu pentru înfrângerea beției în toată Țara Românească și care s'a întins destul de mult și are foarte frumoase roade. E adevărat că ea nu are de partea ei nume răsunătoare, nici nu vine pentru ea alde de WALEFFE din Paris, ca să protestească lumea cu concursurile de frumusețe, dar lasă urme mult mai sănătoase și mai adânci în suflete, care vor îndrepta din urmele păcătoase pe care le lasă numitele concursuri.

Această «Oaste a Domnului», care are în ziar săptămânal (LUMINA SATELOR) în Sibiu, destul de răspândit, s'a găsit la sfârșitul anului 1929 cu un spor al puterilor ei, care trebuie să ne bucore pe noi toți. Ea vrea să și înteașcă lucrul ei. Se vede că prin cele de până acum a mers destul de bine, dacă acum nu-i mai ajunge foala LUMINA SATELOR, ci mai înființează un adaos al ei. Are atât de mult de făcut și se vede că și mijloacele îi stau întrujată la îndemână, încât își poate spori neuitele lucrului ei. Acesta e lucrul pe care-l însemnăm aici ca pe un câștig.

Lucrul însă care ne mângâie mai mult e altul: Noi de multe ori am scris că lucrul cel mai de seamă în răspândirea bunelor tipărituri nu este acela de a le avea, pentru că de acestea tot se mai găsec și cine va voi să facă astfel de treburi le va afla, ci lucrul cel mai greu este că nu are cine umbra cu ele și a le face cunoscute. Oricâte înjghebări am avut noi până acum pentru tipărire de cărți cinstite, nu se putea ajunge la mare treabă, că nu știa lumea de ele. Iată însă că Oastea Domnului a putut birui o greutate pe care n'a putut o birui nimeni până acum: Ea are oameni, cum are SOCIETATEA BIBLICĂ BRITANICĂ, de cutreierat prin țară, pentru răspândirea cărților. De Sfintele Sărbători care au trecut, m'am trezit în biserică la mine cu doi tineri cu geanta de cărți care îndeplineau sarcina aceasta. M'am bucurat foarte mult că am văzut îndeplinit un gând al meu, că am văzut pe care până acum îl aveam numai pe hârtie și-l tot trâmbeam și mi-am zis că, dacă la mine în biserică au venit aceștia, de bună seamă că alții se vor fi dus prin alte părți prin țară.

Dar aceasta înseamnă o izbândă a lucrului cel bun, înseamnă că nu numai rebele își găsec culcuș între noi, că poți avea spori și cu înfruntările cinstești și că de aceea trebuie să ne punem cu inima pentru ele ca și mai mult să izbândească pe viitor.

Arhim. SCRIBAN

2. Unire, înțelegere și un pic de bunăvoință

A binecuvântat D-zeu poporul românesc cu cele mai frumoase însușiri. L'a făcut: bun, răbdător, în războaie viteaz fără pereche, harnic și isteț la treburile lui; ce să mai vorbim de obârșie, nici un alt nu s'a n'ieștat din țara a două neamuri fruntașe. A binecuvântat D-zeu pământul ce-l locuște cu cele mai mari bogății—deasupra în lăuntrul lui, ba! prisosind chiar și atunci se naște o întrebare: Dacă Românii stau în fruntea atâtor națiuni prin frumoasele lor însușiri, prin raiul țării ce locuiește, de ce or suntem mai prejos de cât alții? Printr'o pildă vom încerca să dăm răspunsul.

Să vorbim despre Gurbău un sat la întâmplare. Tocmai la «ceșire» s'a născut în șosea din știe ce pricină o groapă. Toți românii trec cu plugurile, carele pe acolo; s'aducă vre-unul o mână de petriș s'o acopere? Doamne ferește! Și zi de zi buzele groapei se starnă și groapa se-adâncește, se mărește... La școala cea nouă, pentru că s'a n'ieștat cu pusul sghiaburilor s'a prelinș—de ploii mari—apa printr'o creastă de zid și eri, a căut moloz și azi, s'a desprins o cărămidă, mâine, urmează o a doua... S'o tocmească cine va? Ei! ași! Din partea oamenilor poate să crească'n voe troscolul s'acopere mormintele din țințirim sau, vitele să năpădească prin gardul făr'o șipcă dar un lemn bătut s'acopere spărtura l'ai văzut? Nu! Cel mult «niă d'acolo boală» poate c'o eși din făclie cu greu desclețate, dar să mai plivească și troscolul? Ho! Hoo!... rău de ciună! S'ar înțelege poate că românul n'ost'îl lenș și nu i s'aritor la nevoie.

E minciună! Vna, deși mare, e cu totul alta. Șoseaua școala, cimitirul sunt ale statului... Da!... deci statul sa tocmească. Și Statul, e înființat de... Primar... Invățător... Preot... Deci Dl. «Pre-mar» și-aci e huba, Dl. Primar trebuie să bată toba s'adune «conșiliu»; unu vine, cinci nu vin. Pentru școala Dl. Invățător,—comitetul școlar... unul e cu-n sac la moară; altul e la grapă; celălalt și-a obrântit un picior și a chemat o matusă și i descănte... Pentru Cimitir...

Preotul—enoriașii... Unul, e dus la oraș ca să primească grabnic «instrucțiuni în privința reorganizării partidului» că e în preajma alegerilor și de! nea Ion Ghioagă e șef de circoșerie; altul e certat cu «arac» de Popa» iar celălalt (și zicem!) nu și-au strâns snopii că-i acuză-acuză furtuna... Vra să zică nu-i: Unire. În zadar or fi într'un sat unul, doi (oameni) cu gânduri și drag de ocinele locului natal dacă celălalt țind hăis-cue nimic nu se înfăptuește... Mai la vale: Să zicem că cei chemați pe vrute pe nevrute s'au adunat la olaltă. Se'ncepe vorba de! ca la români. Unul (șiși dă cu firea) că trebuie un lemn, altul că două, ba! nu, trei cu două'n cruce că ține mai bine (gardul la țințirim) și Preotul, nu știe ce s'aleagă... O cărămidă, ce vorbești! temelia întârziată ba! desvelit încă acoperșul... (la școala cea nouă) O cărătuță... crezi c'ajunge? Ce te-amesteci, te pricepi tu? Trebuie vre-o cinci de pietriș (s'astuie groapa din șosea) și păreriile se împărțesc și se împărțesc a sfadă și oamenii în două tabere și ceartă nene! clopoțelul lipsește pentru liniște și împăcăticiune.

Zarva e'toți, fiecare vrea «idia» lui să fie primită și pentru asta face harță în neamurile protivnicului până când istețimea Pri-marului (sau a Invățătorului, a

Preotului) ridică și amână «ședinta»... Vra să zică nu e înțelegere și e rău... Vorba lui Creangă: Ciubotarul care cosea cu sârg și nu făcuse nod la așă. Mai la vale: Să zicem că cei adunați au obosit cu «genealogia respectatelor neamuri» și s'au înțeles să iscalească un raport către «forurile competente» ca să se ia neintârziat măsuri. Atunci bietul Primar, (Invățător, Preot) au nevoie de «aprobare» și tocmeș în loc de șosea, școala, cimitir câte un... deviz așteptând ziua «lerice», când vre-un Inspector cu astm și ochelari de aur va bine voi să «stopeze» cu mașina în satul Gurbău... Venirea Inspectorului dăinuște, reparația întârzie și în timp, troscolul crește, vitele vor intra slobod în țințirim, cărămidile vor că dea cu glas de bas la școala cea nouă, șoseau... Ve și zice dar până una alta de ce n'au tocmiț așa «provizoriu» (Să mă erte Dl. Copuz eu aș zice: vremelnic) oamenii din sat? Dece? Pentru că nu-i un pic de... bunăvoință. Și atunci, iată de ce fără Unire, fără înțelegere, și un pic de Bunăvoință toate merg de-a'ndoașele cu ședinte peste ședinte, cu părulți și intrări în neamuri, cu așteptări, comisii și para-comisii... Satul? Decade. Oamenii zic: Treaba Primarului, a Popii, a Invățătorului—Prima,ul,treaba «conșiliilor» Preotul—treaba e noriașii și răul se'ntinde ca o pecingine ce roade și mănâncă sulțelele ca apa țărnu... Stării acestea trebuie să i punem curmă. În alte țări, să zicem America unde—ierbe la olaltă

Cesar Pruteanu

Viitorul Sat Românesc.

„Patriarhul României”

Acesta este titlul unei cărți, apărute zilele acestea al cărei autor este d-l Ion Rusu Abrudeanu, care a fost lucrător pentru, ziua, în care l. P. Fericitul Patriarh a împlinit 10 ani, de când a fost ales ca mitropolit al Ungro-Vlahiei și Primat al României.

Până în prezent, cu drept cuvânt că nu a apărut o carte așa de bogată în materie de felul acesta. Pe lângă viața și faptele aproape ale tuturor prelaților noștri, în acest volum, sau mai bine zis în acest studiu se găsec tratate chestiuni de o însemnată capitală cu privire la Istoria Bisericii Române Ortodoxe, și care până acum n'au fost date la iveală mai în amănunțime decât de d-l Profesor Abrudeanu.

Autorul acestei opere, dându-ne acest volum acum, speră, că peste câțva timp să ne pună la dispoziție și al doilea, ca urmare și sfârșit la primul volum.

Din partea noastră, îi aducem cele mai vii mulțămiri, că a putut să ne dea un volum așa de interesant cu materie adânc documentată, apoi dându-ne lumurit și desvoltat îndeajuns întinsa activitate dusă de înalt Prea Sfințitul Patriarh și Regent, dela începutul grelei Sale misiuni de ieromonah și până astăzi.

ca'ntr'o câldare—atâtea neamuri, pentru un bine comun se strâng se unesc, chibzuesc în bună înțelegere și unul punând bani, altul munca, altul forlota și bunăvoință ridică din te miri ce: palate pentru învățătură, băi, vânzări la olaltă cu prețul cel mai bun de mărfuri și cereale. Să-i imităm. Când suntem adunați pentru vre'o săvârșire care ne-ar aduce un bun, un folos și mieși semenului meu—patimile să tacă, ura, împotriva vecinului cât de bun sau cât de rău fie el—să ne-o stingem în băerile inimii și cu drag, cu bunăvoință se ne dăm tot ajutorul de care suntem în stare, cinstit, pentru binele satului în care am văzut lumina soarelui. Degeaba, vom striga la răspântii ca și în pilda vameșului și a iariseului că suntem Români, că ne iubim țara—dacă n'aveam gândul ca după cum casa o rânduim cât mai bine și mai frumos luându-ne la întrecere cu vecinul—satul n'ost'ă fie mai bine așezat și mai înflorit ca cele megieșe, atunci «iubirea de țară» sunt cuvinte deșarte pe care le rostim ca graurii, papagalii fără să ne dăm seama, numa' așa pentru că le-am învățat de la alții.

Să nu mai așteptăm deci toate «nură'n gură» dela stat căci rămăne pe loc neînaintând și atunci viața de sat numai în «randafiri» n'o zămbi nimăru... «Mână de la mână» e o zicală bătrânească, la olaltă cu toată vâjnșia, încrederea și voia bună și multe minuni vom săvârși.

Cesar Pruteanu

Viitorul Sat Românesc.

Justiția și Avocații

Răspuns D-lui Avocat I. Popescu-Copuz

Răspunsul d-lui Copuz la provocarea mea n'a întârziat să vină și mă bucur de aceasta. Cuvântul unui bătrân avocat, cu un întins câmp de experiență, nu poate să aducă decât lumină și înțelepciune, atât pentru mine cel din Țara Românească unde crede d-l Copuz că sălășluesc, cât și pentru cetitorii dela Cultura Poporului.

Pe mine, un necunoscut, dintr'un singuratic colț de țară nu mă interesează cine este și de unde este d-l avocat, ci mă interesează învățătura desprinsă din cuvintele sale. Și fiindcă D-sa spune că eu critic fără temei, ia să vedem unde este mai bun temei în cele spuse de dânsul, ori în constatăriile făcute de mine. Să precizăm. Eu nu sunt contra tuturor avocaților, ci a celor cari susțin crima și tâlhăria. În jurul acestui punct trebuie desfășurată vorbirea noastră. Pentru cei buni și pentru avocați în general, eu n'am decât un deosebit respect. Să se citească mai bine articolul buclucaș și se va vedea că eu nu sunt decât contra unora dintre avocați cari susțin pe criminali și pe tâlhari. Crede d-l Copuz că e un bine, sau un rău?

Domnia sa prin exemple destul de frumoase, documentează necesitatea avocaților în cazuri când îți cade în spinare, satura-belea o năpastă. Era oare nevoie de asemenea documentare, când eu am scris: «E omeșec a sustine pe cel lovit de năpastă».

Când fără voie ai căzut într'o nenorocire, e bine să găsești un apărător. Dar când din săvârșirea răului și-ai făcut o meserie, niciunui avocat nu-i face cinste să aperse o asemenea plagă socială. Înțelege d-l Copuz ce vreau să spun, că doar mă exprim ca în «Țara Românească» nu ca în Patagonia sau China.

Eu nu mă împac cu faptul susținerii celor învechiți în rele de mii de avocați cari sprijinesc răul, învățând pe răufăcători ce acte și mărturii mincinoase să producă în fața justiției. Poate d-l Copuz să mă lumineze cu ceva clar și convingător? De unde scoate d-lui că eu aș dori ca avocatul să pledeze grațuit în procese? Nu știu eu că avocatul trebuie să trăiască depe urma plugurii său? Da, dar dela una până la alta e distanță.

Iar dacă azi avocatul caută să scoată basma curată pe clientul său și dacă reușește să-l achite, ori să i ușureze pedeapsa, acesta este un merit pentru avocat, care a fost plătit și a trebuit să și facă datoria în conștiință. Altfel ar fi fost un laș un înșelător, dacă nu și făcea datoria pen-

tru care fusese angajat», așa scrie d-l Copuz. Apoi să mă erte Dumnezeu și d-l Copuz, dar eu cred că argumentul acesta e foarte puțin serios. Un derbedeu de aici, cu multe fapte la activul său, a dat foc la paele unui creștin, amenințând să fie ars cu totul bietul om. La a doua înfățișare în fața justiției, tatăl derbedeului i-a dat șase mii de lei și i-a spus: «dă-i avocatului și dacă mai trebuie, să-i dai poliță, că facem noi rost numai să isprăvească odată». În cazul acesta ce merit poate să aibă avocatul susținător? Poate să fie aceasta un merit?

Plata poate forța pe cineva să și facă datoria, dar nu întotdeauna. De exemplu, eu am un dușman și plătesc pe cineva să-l suprim. În cazul acesta eu cred că e mai bine ca acel cineva să nu m'asculte dela început, sau chiar dacă mi-a luat banii, să nu se țină de cuvânt. Pentru simplu motiv că mă plătește, nu găsesc cu cale că trebuie să fac orice, ci trebuie să am în vedere binele general.

Apoi să ne închipuim că d-l Copuz i se sparge casa de niște clienți vechi ai tenețelor, care sunt dovediți și prinși. La judecată, doi avocați caută să scoată basma curată pe spărgătorii și să-i achite chiar. Ei bine, ce ar zice d-l Copuz de «meritul» celor doi confrăți, cari își «fac datoria în conștiință fiindcă au fost plățiți?»

Din expunerea d-lui Copuz nu m'am luminat și acest lucru, nu-l pricepe lumea.

Eu știu că d-l Copuz e un om corect, cu pilduitoare exemple în viața-i trecută și prezentă. Și fiindcă spune că eu critic numai și nu caut să formez oameni morali cu fapta, iar nu numai cu vorba, să spună D-sa, dintre nepoțiții musafiri de noapte, din pleava societății bucureștene, câți au luat exemplul pe d-l Copuz și câți s'au întors la calea adevărului?

Noi lucrăm cu toții în acelaș câmp întunecat al sufletului omeșec și lucrăm cu vorba, cu fapta și cu exemplul vieții noastre. Dar dacă învechitul în rele n'are urechi să ne audă și ochi să ne vadă, când el și-a făcut din tâlhărie și crimă o meserie, de ce să-l ajutăm când el este un rău social permanent, de ce să svărlim cărbuni în cuptorul deasupra căruia fierbe vijelios cazanul ticăloșilor naționale?

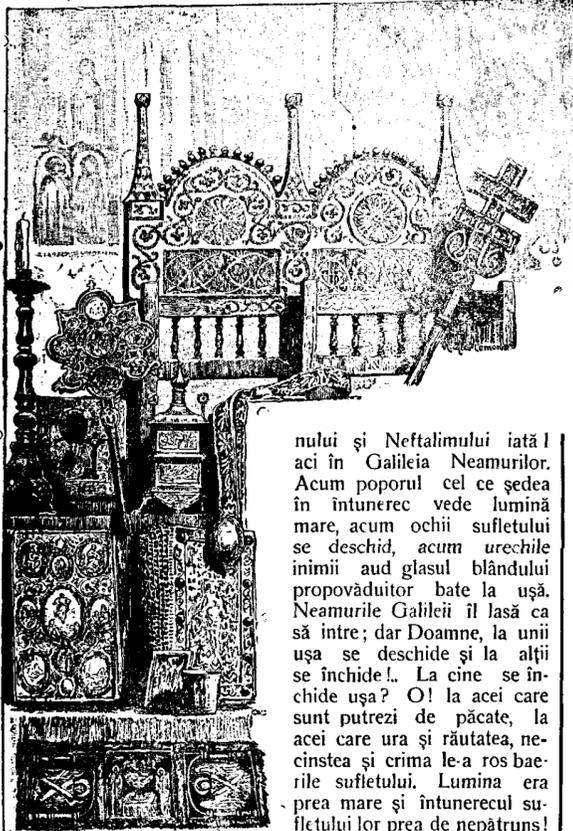
Ce influență pot avea predicile, conferințele instructive și toată propaganda moralizatoare, asupra celor ce în liniște de noapte și întineric de nepătruns, plănușc lovitură fulgerătoare presărate cu cadavre? Ce putere să aibă asupra acestora cari niciodată nu s'a plecat să audă și să înțeleagă pașnică solie a unei vieți cinstite?

Iată de ce cred eu, D-le Avocat, că trebuie să lăsam «pleava» să fie bine scuturată de asprimea legilor și iată de ce cred că e mai nobil a sluji păcii și binelui tuturor, că facem parte din îndrumătorii poporului, a cărui liniște și siguranță, să ne fie mai sfânt decât banii tâlhărilor susținuți, cari adeseori sunt negri de blesteme și stropiți cu sânge.

Pr. Ștefan Florescu

Ion Luca

„Galileia Neamurilor“

Frate Creștine,

Pe lângă hotarele Zavulunului și Neftalimului, aproape de mare, depe malurile căreia orbii au văzut și bolnavii s'au vindecat, se întinde mândră și frumoasă, cu dealuri și văi roditoare Galileia Neamurilor. Acum, după ce blândul Mântuitor al omenirii s'a botezat dela Înaintea Mergătorului Ioan, plecă la muncă, se sculă și merse să propoveduiască omenirii, care ședea în întunec: dragostea, iubirea eternă și nădejdea fără de sfârșit. Nazaretul, leagănul sfintei Lui copilării, îl lăsa în urmă, tuptul în hăul văilor și merse în Capernaum ca să scoale la o viață nouă lumea, care ședea în umbra morții. De mii de ani o noapte de întunecoasă se lăsase peste lume. De mii de ani lumea se sbătea în păcate, de mii de ani omenirea mergea îndărăt, fiindcă păcatul rodea rădăcinile, ei. Zorile unei alte vremi se apropiară. Acum când zorile erau aproape întunecul era mai des și tot pământul băjbaia fără să știe încotro este răsăritul. Intunecul cel mai mare este despre ziua, dar în urma întunecului, când lumina argintie se năzarește spre răsărit, el începe încet, încet, să di pară, făcând loc luminii datătoare de viață. Vine soarele cel plin de căldură, vine soarele cel plin de lumină, vine Hristos lumina lumii, ca razele lui scoborâte din cerurile înalte să lumineze tot pământul. Și mai întâi răsări steaua, dând lumii de veste că astăzi Maria a născut pe Mesia, apoi veni la apele Iordanului ca să se sfințească cu trupul lui sfânt și să se boteze dela sluga care nu era vrednică să-i deslege nici cureaua încălțămintelor lui.

In pustul văilor și în tăcerea nesfârșită a munților, mai înainte strigă Ioan «pocăiți-vă că s'a apropiat împărăția cerurilor. Eu vă botez pe voi cu apă, iar cel ce vine după mine, vă va boteza cu foc și cu Duh sfânt». Glasul celui ce striga în pustie, pocăiți-vă—pocăiți-vă! Și lumea nu știa ce să creadă...! Unde este cel ce ridică păcatele lumii, unde este blândul propovăduitor, unde este Domnul și Mesia cel din veacuri proorocit?! Iată! astăzi în Capernaum, iată! pe pământul Zavulu-

nului și Neftalimului iată! aci în Galileia Neamurilor. Acum poporul cel ce ședea în întunec vede lumina mare, acum ochii sufletului se deschid, acum urechile inimii aud glasul blândului propovăduitor bate la ușa. Neamurile Galileii îl lasă ca să intre; dar Doamne, la unii ușa se deschide și la alții se închide!.. La cine se închide ușa? O! la acei care sunt putrezi de păcate, la acei care ura și răutatea, necinstea și crima le-a ros bacerile sufletului. Lumina era prea mare și întunecul sufletului lor prea de nepătruns! Ușa inimii era ferecată cu cheile lui Satan, iar dincolo în năuntru, Velzevul trăia în întunecul nepătruns al fariseilor și cărturarilor. Pocăiți-vă că s'a apropiat împărăția cerurilor; lumina focului te arde, jarul te mistue, căci jarul care mistue sufletul și trupul este păcatul—și jarul este aprins de Diavolul. Dar răbdarea Mielului care mai târziu s'a jertfit, iertându-i că nu știi ce faci, a aprins focul sacru pe pământ, acolo în vârful Golgotei, acolo între doi tâlhari, acolo unde sângele a curs peste tigma lui Adam, ca să spele păcatul, care rodea sufletul omenirii... Pe malurile Iordanului, pe marginea Ghennizaretului, întâlni pe Petru, pe Iacob și Ioan, săraci pescari și le zise: «Veniți după mine», voi, că sunteți curății la inimă și împreună să ne jertfim pentru nenorocita de turmă. Și plecară pescarii și ce văzură se minunară, căci orbii începură să vadă, bolnavii să fie sănătoși, leproșii să se curățe, vântul să înceteze, marea să se liniștească, pâinea și peștele să se înmulțească și omenirea să se mai sature odată; morții să învieze, căci mâna Lui era mâna lui Dumnezeu, care ține totul în palmă... Și pescarii mergeau după El și unde credea El că este locul mai nimerit, ridică ochii spre cer și începea: «Asemănatu s'a împărăția cerurilor... Fericii ve-ți fi când vă vor ocări... și glasul lui pătrunde în suflete, răsună peste văi și peste munți departe până la margine de pământ. Și așa propovădui mereu; merse înainte, ducând cu sine crucea. până se pomeni bătut în cue pe ea.

Cuvintele Lui goniră întunecul, cuvintele lui răscoliră sufletele, cuvintele Lui se săpără în piatră de granit, dela o margine la alta a lumii, cuvintele lui zidiră altare pe întinsul pământ, ca să-l slăvească pe El, gonind întunecul și aducând lumea care zăcea în umbra morții, la lumina cea sfântă a Cerului. El își dete Duhul pe cruce, ridicând ochii spre Tatăl Lui, iertându-ne pe noi păcătoși.

Preot. Dem. I. Ionescu Palanca

PRIMIM SCHIMB
CU ORICE GAZETA

Răvașe Intime

Dâljeanca și Mederloaica

Dragă Zoitico,

— Parcă le văd pe scorpilile astea și, dacă mă crezi Babă Vișo, parcă ș'acuma mi-e frică de ele. Ce să spun? Proverbul: Ziua bună să cunoaște de dimineață, este mincinos. Eu și frațele meu Costică, ca și ceilalți frați mai mici, eram așa de nebunatici în cât speriam lumea cu nebulile noastre copilărești. Curtea noastră mare d'na pogon, cu două grădini, una de flori și una de zarzavat, era mereu plină de copii, n'ajungeam noi că eram zece, ci mai veneau aici și toți cei din mahala și cântam, jucam, saream pe coardă, ne jucam d'a Baba orba, d'a Pânza'nurcată, d'a Mijea, d'a Ulicoa, d'a Carpa spurcată, d'a Sucita, d'a Nvartita, d'a Poarca.

Țipam, saream, ne suiam în pomi și pe uluci, ne'mbrăcam cu hainele părinților și făceam teatru după istorioarele morale din carte că, atunci cărțile erau mai bune ca cele de azi, apoi luam la goană, cile, porcii, curcanii, porumbelii și câinii.

Eu încălecam pe Corbea, Costică pe Leul, Teodora pe Pagon, Nae Simulescu pe Țebra, Rița pe Dolfa și Filotia a popei pe Braica, câinii; când li porneam la mers, mergeau dar chelălăuau așa pe tare și copiii din curte țipau, dau cu bețe și cu ciomege, cântau cu mâna făcută tîmbiță, până ce amândouă Zgriporoiacele, sareau la geam, ne amenințau și, ne spărgă marșul a-cesta triumfal cu care zavozii noștri din curte erau învățați, dar vecinele noastre se făceau foc, când li porneam și ne para la tata dela care Costică, a mâncat multe trânteli. Eu, ce făceam, ce dregeam, nu știu, dar scăpam mereu de ciufuleală. Aveam cusurul că mereu fugeam d'acasă, pierdeam lucrurile și mă greșeam zilnic la școală, că fetele-mi spusese că'n closet sunt nevastuici și acelea mă mușcă de undeva.

Dar nici profesoarele, nici mama, nu s'au ocupat d'asta, că eu pantalonii, când veneam dela școală, li vâram după poartă.

Nu mai Marița Dâljeanca și cu Mederloaica au luat seama și m'au spus mamei și profesorelor. Eu am plâns de rușine, dar obiceiul mi l'am ținut, că mama n'a avut vreme să vină să cerceteze nevastuicile nici profesora să se ocupe de mine. Ea învăța franțuzește p'o carte și eu auzeam dela ea mereu: Futur, simple... Futur enterieur. Se plimba Frusina Baduleasca, profesora mea și zicea mereu așa, până ce n'tr'o zi am început s'o imitez. M'a prins, m'a pus în genuche, m'a spus mamei și fiindcă tot în ziua aceia fugisem la Rița lui Tache Cociu și pierdusem iglița și coșulețul cu lucru, când am venit acasă, m'a certat rău, m'a făcut neroadă și haimana și m'a legat de piciorul patului în casa cu cărămizi. Eu am plâns și am repetat mereu până am adormit: Futur simple, Futur enterieur... Neroadă, haimana... Ne... Ce or li alea, ce?..

Tata, de și om de seamă, boer, cânta la biserică și se supăra loc când noi nu ne duceam. Mie mi-era drag să l ascult pe el, că avea glas frumos, dar când ț'am acolo de Dâljeanca și de Mederloaica, care aveau strane lângă mama, mă luau fiori. Mama mă pune să le sărut mâna lor, lui Formac, și Floreaschi, Odobeaschi și Anicuța Linche, soția lui calegi Pașea, Văcăreaschi. Păcestea din urmă le iubeam că erau cucoane mari, dar pe cele două și pe Formac, nu puteam să j vad. Barem de Formac, tatăl generalului, mi era frică pentru că sta cu gura căscată și lornăia pe nas, ba avea și'n cap lesca bragagii. Tata ne pune pe toți la rând și toți în pas

gimnastic, mergeam să facem Duminica parolă la boeri. Unii ne dau câte un icosar și noi luam pe el gloanțe, sugiuc sticle cu vutcă, cocoșei de zahăr și pentru nimica toată, adunam toți copiii mahalalei și împărțeam toate cu ei. Intr'o Duminică a dusese ciobanul nostru dela stăna dela Iltov de lângă pădurea noastră, patru mieluși pentru tăiat. Le-a dat drumul în curte și l'am auzit pe Silică ciobanul când le-a zis: Băr, bār... atăta a fost de ajuns. Cum deșertă omul cașul din sidilă și mama li dete un sac de malaiu, un buture de pastramă și-l văzurăm ieșit pe poartă, fugim în curte după miei și n'cepurăm toți: bār, bār... până ce bieții mieluși o luară la fugă în fundul curții era un gard înalticel cu streășim de mărăcini, lângă el făcuse Moș Ilie și Mutul o clae, care se surpase și vârful îi căzuse peste streășina gardului dincolo în drum. Am bārăit bieții mei, până ce s'au suit pe claiță, au trecut peste gard și au luat'o la fugă pe drum. Noi ne țineam laie după ei, așa ne spălați ne premeniți cu picioarele goale, cum ne sculase și morți de frică. Iazul morii era aproape; groază pe noi, că dau miei în Ialomia. Ne ațineam toți plângând și bār... bār... până i-am bāgat pe noi în m'ascul din gârliciu pivniței, Costică, Teodora, Xenofont, au mâncat bătae cu papucii și pe toți i-a adus Mama Stana și i-a bāgat în pivnița. Costică i-a dat un brânci și i-a luat cheile din mână, apoi binisor, binisor în vârful picioarelor, când a ațlat dela țăgană vestea că mama dormea, după masă, s'a dus de i-a luat cheile de sub pernă, a deschis dulapul din sruagirie și ne-a adus toată farfuria de cheilele pregătite pentru noi și a venit cu Rița și pe Filotia că suntem închiși și că n'avem pâine. Amândouă fetele au venit cu câte un șir de covrigi și după ele a intrat și Corbea și Leul, Masă mai bogată și mai frumoasă ca aceia, n'au fost nici cele pe care le-am luat la atâtea palate, la atâtea banchete oficiale, la care am luat parte în viața mea. Am fugit d'acolo și ne am dus în grădina, ne am suit în dud și n'am coborât până ce nu ne-au făcut cu degetul Dâljeanca și Mederloaica. De

urătul lor, am fugit la Gărlă. Eram mai bine de patruzeci de copii goi, cine să gândea atunci la costume de bae. Nebunataci peste fire, și toți am ieșit oameni de seamă. Era un timp când ai noștri, din zece, frați șease erau inspectori generali în serviciul țării.

Cu rochia șușelită și pătată rău de dade, m'am dus la mama i-am sărutat mâna, i-am cerut iertare, dar ea nu mi-a dat'o și iar m'a făcut: neroadă și haimana.

In loc să ne rușinăm ori să ne cumișim, peste câteva zile, când era o sărbătoare și ei s'au dus la vie, iar noi la școală și nu s'avnățat, am venit fuga acasă am găsit mâncare pe masă, ouă fierte, lapte bătut, pui fript și compot de caise. Am mâncat bine, Costică bāgă piciorul de pui în compot și m'ana înjurând surugiește. Teodora plāngea, Costică drept mângădere o vără cu capul în castronul cu lapte. Plānze fata, ce plānze, el însă făcu hău, cum făcea, ori de câte ori își bătea joc de noi fetele, apoi porniră la vie pe Valea Voivozilor. A ne descălța și a trece apa era joacă pentru noi. Mergeam ca smei să ne găsim pârtații. La o podișcă mică din Gura văii, ne era frică de urs!.. După ce ne-au asigurat niște oameni că nu sunt urși p'acolo am fugit înainte. Când am ajuns la vie ne-am oprit sub mărul paradisiș am început să tremurăm. Mama dormea dusă sub nuc, tata sta'n privor și cânta cu flautul. Costică ne zise: Aide la el copii, că nu ne bate, că-l doare piciorul. Ne-am dus, când ne-a văzut ș'a făcut cruce; pe el în adevăr că îl durea un picior și era oblojit cu ceapă și cu păcură ca să-i treacă de scrieteală.

Ne certă, ne amenință, dar când vru să pană mâna pe baston și să dea, Costică îi strigă lugind: Săc... săc... săc... că nu poți să ne bați că te doare piciorul. Tata rāse și ne'ntrăba cum am înemerit drumul, noi povestirăm până ce n bătătură, oamenii de la lucru, aprinseră focurile și s'asezară la cină... Din mămăliguța caldă Costică puțitul își facu un cocoloș cu brăză și n'ncepu a hālpăi. Am ostenit, pe mâine Babuțo, zise Roxanda și se'nțoarse cu fața la perete...

BABA VIȘA

„Leacuri contra beției“

In No. 297 din «Cultura Poporului» am citit scrisoarea d-lui jude-consilier C. S. Ballan cum și scrisoarea răspuns a P. S. Arhimandrit Scriban, ambele referitoare la combaterea alcoolismului.

Două păreri deosebite, ca două râuri care curg în leul lor deosebit, dar ambele în acelaș sens și spre acelaș țel.

Această frumoasă polemică mi-a făcut impresia certe dintre «Ciocan și Nicovăla». Rog frumos pe amândoi, să nu mă ocă-

roască nici în gând, pentru pe-misiunea ce-mi iau, amestecându-mă în această frecătură de păreri, irijându-mă în meșterul care a împăcat Ciocanul cu Nicovăla, arătându-le că, și una și alta sunt de folos, dar de mai mare folos amândouă împreună.

Inițiativa privată este benevolă, aplicarea legii este obligatorie. Inițiativa privată fără sprijinul legii promise roade, iar aplicarea legii fără inițiativa privată dă roade aparente și ne-

Din rândul celor puțini

In aceste vremuri când materialismul a ajuns la culme, când dragostea de Dumnezeu și de aproapele s'a răcit de tot și când alergările și întrecerile nebune ale lumii după plăceri și măririi întrec ori ce margini, ici și colea răsare câte un om de bine în sufletul căruia licărește dragostea de D-zeu și de aproapele. Acești oameni care se pun în slujba binelui și frumosului, închinându-și o bună parte din munca și strădania lor țării și neamului merită să fie însemnați cu slove de aur în istoria acestei țării. Dacă în aceste vremuri de prefaceri, n'ar mai exista asemenea oameni care să se gândească și la lucruri mai înalte ca cele la care se mărginește mulțimea de azi, apoi cu drept cuvânt ar trebui să ne perdem or ce speranță într'un viitor mai fericit. De un asemenea om de ispravă vreau să vorbesc eu aci, fără părținare și fără să aduc laude deșarte, ci arătând numai adevărul așa cum reese el din fapte.

In rândul celor puțini de oameni ce muncesc pentru binele acestei țări, sau care își închină o bună parte din strădania și din averea lor pentru binele obștesc face parte și Domnul Leonida Dumitrescu avocat din Plai-nești Jud. R-Sărat.

Născut din părinți muncitori și săraci prin muncă și silință urmează școlile pe propria putere și i-a licența în drept. Intrând în slujba de avocat se instalează în comuna Plai-nești unde își îndeplinește cu cea mai mare umanitate și cinste slujba sa.

Toți care au avut vreo nevoe în ale justiției, cereau sfatul acestui om luminat, pe care el îl dădea cu toată dragostea și de multe ori fără nici o răsplătă. Fiind reprezentant al unui mare moșier din Corabia, M. Popescu, care a deținut moșii întinse prin aceste părți, dl. L. Dumitrescu a făcut atâtea înlesniri de plată, în cât azi, toți orfanii și văduvele au locuri de cultură și păduri de unde își taie un lemn de foc.

Faptele acestea de bine obștesc ale d-lui L. Dumitrescu a atras după sine simpatia poporului care acum 2 ani l'au ridicat în treapta de senator în statul țării. În Toamna anului ce-a trecut dl. L. Dumitrescu a pus temelia unei mari Biserici în Comuna Plai-nești, pe care o clădește pe propria putere. Biserica va costa peste un milion și jumătate și s'a ridicat până la acoperiș. Peste cel mult doi ani vor avea și Plai-neștii un locaș de rugăciune.

Iată adevăratele fapte de bine obștesc ale unui om de ispravă! Fără să mai arăt și

alte multe fapte de caritate mai mici, numai din cele văzute până aci se poate vedea cinstea și dragostea față de țară și de Dumnezeu a acestui om vrednic. Ce fericită ar fi țara aceasta dacă toți milionarii noștri s'ar asemăna d-lui L. Dumitrescu! Atunci nu ne-am mai plānge de biserică, de școale, de spitale, sanatorii, azile, cămine culturale și de alte nevoi ce se resimite din greu în țara aceasta. De aceia «Cultura Poporului» își face o frumoasă datorie, înscrind în slovele ei faptele mari și frumoase ale oamenilor noștri, vrednici și cinstiți. În urma războiului celui mare țara e năpădită de multe greutăți și lipsuri, de aci toți oamenii noștri cu stare, ar trebui să întindă o mână de ajutor pentru bucuria țării și fericirea sufletului lor.

Noi nu putem de cât să aducem laude faptelor d-lui L. Dumitrescu și să rugăm pe bunul Dumnezeu să-i ajute să termine cu bine sf. locaș început și tot El să-i răsplătească binele ce-l face țării și semenilor săi.

Al. T. Isofacha—Bordești

Cântec din Maramureș

Floare!

Floare, cine-i oare?
Floare — floriciță
Nu-i a mea drăguță?
Floare—floricea
Nu-i dragostea mea?
Floare!
Floare, cine-i oare?
Floare rosmarin
Gândul meu senin
Mândrii îl închin
Floare — rosnicea!
Vai! intima mea
N'o furat-o ea?
Floare!
Floare, cine-i oare?
Floare rugosor
Nu simțec că mor
De când dor, n'am dor?
Floare — albăstrele
Ochii ei sunt stele
Două făclie!
Buza i de căpsune
N'am s'o țuc eu, spune?
Mijlocul—inel
Strâng-țoi cătinel?
Floare!..

Cesar Pruteanu

1) floare de câmp, 2)trandafir, 3) înec, domol.

O foale se scoate cu multe greutăți. Cheltuielile sunt așa de mari în timpul de față, încât fără ajutorul abonatului foaia este adesea între viață și moarte. De aceia rugăm serios pe toți abonații și sprijinitorii acestor foii, cari sunt în urmă cu plata abonamentelor, să ne trimească sumele rămase, căci numai așa foaia aceasta va putea duce mai departe făclia culturii în rândurile largi ale neamului.

se dedă la neorândueli de multe ori independent de voința lui. Ne având altă distracție și alt loc de întâlnire fără anumite reguli și obligații cum ar fi la Biserică, Școală, bancă etc., se duce la cărciumă, nu ca să bea dar să mai audă, să mai vadă ceva. Aci s'a întâlnit cu un prieten, s'a agățat. Acest program repetându-l din Duminică în Duminică, a început să simtă nevoia de a l repeta mai des. Am pornit inițiativa să înliințez în sat «Casa de Educație Națională», am înliințat.

Șase ani am ținut conferințe prin poeni, la răspântii de drum, Era ceva incomplet; lipsea casa proprie. Cei care trebuia să colaboreze cu mine (autoritățile Preot, Invățător) mă deziceau mă zellemiseau ironic! In primăvara anului 1927 am

Ca să vadă ori și cine dacă am s'au nu dreptate, imi permit a arăta rezultatul experienței ce am făcut în această direcție. Auzeam vorbindu-se: țărănul e bețiv! Vedeam și eu că așa este și cercetând lucrurile mai de aproape am ajuns la concluzia că țara-ul devine bețiv și

„Revistele Sătești“

„Nici o lege omenească nu poate suprima dreptul de a răspunde. — În fața unei presei libere și puternice, singura armă de apărare nu este decât RĂSPUNSUL.“

Max Buteau: «Le droit de critique en matière littéraire, dramatique et artistique».

Sirey, 1930.—Paris

In revista «Piatra Craiului», ce apare în Drago-slavele (Muscel), am publicat în vara anului curent, în cuprinderea de mai jos; un fragment din a cincea ediție a studiului meu social «Cauzele Criminalității», sub titlul:

CHESTIUNI SOCIALE.

In contra alcoolizmului

— FRAGMENT 1) —

... Alcoolul produce nu numai o stare degradatoare pentru individ — beția — destul de detestabilă prin efectele sale patologice, dar, mai produce încă și acea plăcere de alcool, delicia temporară, care aduce uitarea de sine, a tot necazului și suferinței individului, — făcând astfel ca alcoolul să fie o băutură căutată de mulți, cari, fiind în lipsă și mizerie, speră că vor găsi în fundul paharului fericirea, pe care viața reală nu le-o poate da...

Nu ne vom ocupa, deci, de alcoolicii bolnavi fizicește, considerați inofensivi socialmente, ci, ne vom ocupa de altă categorie de alcoolici, foarte numeroasă, indivizii, asupra cărora alcoolul lucrează într'un mod lent, aproape pe nesimțire, fără a le da o aparență fizică de alcoolici, sau a le provoca turburări cerebrale alarmante.

Asupra acestor indivizi, toxicul, printr'o influență treptată, îi aduce la ruina progresivă a facultăților lor intelectuale și afective, contribuie la zdruncinarea simțului lor moral și le reduce mult puterea de rezistență în lupta contra poftelor inistinctive.

Alcoolizarea treptată și cronică, având de efect a anihila în individ orice voință și judecată, făcând astfel ca alcoolul să devie jocul împrejurărilor exterioare, — se poate l'ne explica ușor și prin acești alcoolici comiți, infracțiuni, — alcoolicii fiind acei cari dau cel mai mare contingent închisorilor și azilelor de reformă.

«Vițitul beției, ca și patima tutunului, încep din momentul când un organism s'a obișnuit așa de mult cu alcoolul — ca și cu tutunul — încât celulele lui nu mai pot suporta lipsa acestor otrăvuri».

Evident, că, primind zilnic alcool, organismul acestor indivizi, dela un timp, ajunge în imposibilitate de a l' mai arde, — de a l' mai elimina a: se dă invins, intoxicat. Leziunile provocate celulei nervoase de alcool, — ne spune D-nul Profesor Dr. Marinescu, — sunt foarte variate, celulele nervoase se oflăcesc, devin tot mai mici și, în fine, dispar cu totul, — distruse fiind de alcool. Profesorul G. Marinescu în «La cellule nerveuse» vol. II pag. 320 urm.

— Am zis că, alcoolicii sunt acei cari dau cel mai mare contingent închisorilor și azilelor de reformă: — faptul se confirmă prin statisticele, atât de la noi, cât și în Franța, ale căror date, dovedesc, în mod eloquent, cu câtă furie băntue această plagă socială, — alcoolismul — și cât rău face și individului în parte și progresului social în genere.

O consecință directă a alcoolismului este degenerarea: starea unui individ cere, comparat cu ascendenții săi, este redusă în rezistența sa psihofiziologică.

Asemenea stări, în care se găsec mulți nenorociți, victime ale sifilisului, pelagrai și, mai cu seamă ale abuzului de alcool și ale altor feluri de abuzuri, — de morfina, cocaină, etc., — sunt stări care i duc la ruina facultăților intelectuale și electice, —

reducându-le complect puterea de rezistență în lupta contra poftelor inistinctive.

Asemenea indivizi au mai multe tentațiuni de a face rău și, foarte lesne, devin criminali.

Față cu creșterea prea mare a consumării alcoolului, e natural, cred, să ne întrebăm; care ar fi remediile de substituit, în locul celor vechi, ca: amenda, închisoarea, uneori bătaia, etc., care n'au avut nici un efect împotriva lăței acestui vițiu universal?

S'au propus trei mijloace nouă: 1. Reglementarea severă a vânzării alcoolului; 2. Educația antialcoolică; 3. Societățile de temperanță.

1. În primul loc, trebuie să recunoaștem că, până acum, niciăieri măsurile legislative luate contra alcoolismului, n'au dat rezultate favorabile și că numai măsurile luate din inițiativa privată au avut urmări mai bune. Că, deci, după experiența făcută în Rusia, în Elveția, în Anglia și mai alse în America, legislațiile prohibitive, cu toate rigorile lor, n'au putut împiedica dezvoltarea alcoolismului, cu toate măsurile legislative prohibitive ce s'au luat.

Și, — cauza principală a fost că nu s'a stărpit răul dela origine; ci, în alte țări, ca și la noi, s'au luat, prin legile prohibitive de până acum, numai niște slabi măsuri de constrângere, cari n'au dat rezultate așteptate.

Dar, ceace, până acum, nu s'a putut dobândi prin legi prohibitive, s'a realizat, în parte prin ajutorul educației antialcoolice și a «Societăților de Temperanță».

Educația antialcoolică, — s'a propus a se face mereu: în familii, la școală, la regiment, în universități populare. Scopul ei este de a arăta: a) Că alcoolul e o otrăvă b) Că întrebuințarea lui — chiar în doze mici — nu poate folosi de nimic; c) Că alcoolul este foarte periculos organismului omului.

În afară de aceasta, în țările din occident și în special, în Anglia, s'au format acele societăți de temperanță, care numără peste cinci milioane de membri, cari se abțin de a bea alcool. La acest număr trebuie să adăugăm și cele trei milioane de copii, grupați în «Bands of Hope»... Deci, din populația engleză, a șaptea parte nu bea alcool și aceasta este singura cauză care a contribuit ca în Anglia consumația alcoolului să nu mai crească anual peste 9 litri de om, consumație, care, totuși, este menținută numai de restul englezilor: cari beau încă, cu toată rigoarea legilor și a satorilor bune ce îi se dau.

De altfel, poporul englez lucrează de mult și foarte serios în această direcție. Ei au înființat cămenele de temperanță încă din anul 1873, de când s'a înființat în Anglia — la Bristol — prima cafenea de temperanță, iar până la 1924, se numărau în Anglia peste 20.000 de asemenea cafenele, cu tot confortul dorit, bine încălzite, luminate perfect, întreținute curat, având săli de lec-

C. S. BALLAN
Judecător-Consilier

1) Din studiul social «Cauzele Criminalității», — ediția 5-a, de curând apărută de sub tipar. Lei 60 exemplar, la librării.

2) «Dreptul» No. 35/924.
3) «Cr. Judiciar» No. 24/929.

Scrisoare de drum...

YYYYYYYY

Seara te prinde în tren pe nesimțite.

Nu vezi când se aprind luminile și nu ști unde descalică amurgul ceșos al zilei de iarnă. Numai când din larguri, unde noaptea se întinde pe văi, vine pe la fereastra vagonului boare rece de seară, simți că liniștea se lasă tot mai adâncă și noaptea începe cu cea dintâi lumină palidă, ținută dincolo de deal. Și când făcânduți ritmic al roților te liniștește și cerci să privești afară, vezi agonia luminii care moare, liniile aproape șterse ale dealurilor cari se de-părtează și dorul începe mai vijelios să te răscolească și să te lărmănte.

În muzica aspră a fiarelor care se îmbracă rece cu șini lucii ca de ghiță, caut să mă aflu mai adânc în mine și gândurile îmi sboară în urmă, mai ușoare, mai sprintene, ca pe drumurile pe cari se simt mai bine, spre locul abia de câteva clipe părăsit. Imi dau seama că n' m' plecat departe și nici pentru mult timp. Dar locul din care mă rup, a devenit atât de prețios pentru mine, că nici două ceasuri nu l' mai pot părăsi, fără duioșie și strângere de inimă.

Și când te gândești câte iluzii mi-a distrus, câte umilințe mi a pregătit și cât sbucium mi-a sortit, am atâtea motive să- l' urăsc, că mă întreb prin ce minune dumnezească mai pot să țin la el cu atâtea foc, orăș al patimilor și al pătimirii unora, Metropola pe care noaptea o învăie, colo, departe, cu lumina bolnavă ca și gândurile cari mocnesc sub ea. Și te uita, că acolo, sub cerul vântat arămiu, martor al atâtor păcate și plânsete, gândurile-mi năvălesc ca un stol de pășiri spre pomul înflorit în dimineți serene de April...

Și dorul care se ridică în înflorirea albă a primăverii, doar tu ești! În grădina în care păragina vremii își crește mărăcini și scaeci, tu, pom al nădejdiilor înmurgurite, care intrupei curăția, imi chemi gândurile mele și mi le saturei, cum chemă seninul albastru ciocăria, spre înălțimile curate, primăvara!

În larg noaptea se lasă tot mai tăcută și chipul tău se arată tot mai luminos și mi vine în minte seara de pe urmă, când, neînțelegători ai unei clipe dulci și tu și eu... n'am știut ce vrem.

În amintirea ta, a siguranței că gândurile noastre se întâlnesc în această clipă, iubesc orașul păcatului, pentru că te-am lăsat acolo pe tine!

Nic. Argeș.

Rugăm stăruitor plății abonamentului

ȚARA MEA

România țara mea
Mândră, albă, ca o stea.

Are lanuri aurii
Și-un gingaș noian de vii.

Păsărele cântătoare
Impletesc, cununi la soare.

Pârâșe cristaline
Poartă cântece divine.

Toporași și lăcrămioare
Dorm în jurul la soare.

Glăsul ei, e fag de miere
Doina ce în vezi nu pier.

Codrii sunt ostașii sfinți
Dați în dar de la părinți.

Ion Constantinescu—Stejar

Altite și Bibiluri

Expozițiile Vermont. — Filoti — Atanasiu. — Mütznner. — Florian. — DOMNIȚA ILEANA. — Colindele și vicieimul lor. — Ateneul Român. — Răspuns nepoatei ADINA FUSSU

Trei măștri ai penelului s'au strâns sub acelaș acoperământ și, cu toate acestea, ce variate sunt pânzele lor!...

Vermont nu iese din clasicismul său, fixat prin linii, lumini, umbre și colorit ca a lui Guido Reni, singurul care a cutezat a pune verde lângă albastru și roșu lângă portocaliu, dar în loc să ne vatame, ne'ncântă ochiul.

Tigăncile lui Vermont sunt toate mișcări de artă și de poezie; în ținută, în mișcări în ochii lor, se restrânge toată psihologia acestor suflete sbuciumate, nostalgice, sărace de cugetare, dar bogate de iubire...

D-na Filoti Atanasiu s'a câștigat, cu florile ei, un loc de frunte printre artiști. Mai proaspete și mai îmbălsămoare sunt pe pânze decât în grădina. Răd și povestesc misterioase taine, florile d-nei Filoti. Când intri în expoziție ai impresia că te ații în cea mai splendidă seră. Nimic forțat în tot cea ce face, nimic în afară de natură. Dela nimeni artista nu cere îngăduială pentru mușca ei cinstită. Cumpărătorii se'mbulzesc, nu tocnesc și sunt fericiți, când pot avea, în casa lor: liliacul, călțanașii, cărciumăresele și florile de măr și de cireși ieșite de sub penelul d-nei Filoti-Atanasiu.

Artistul Mütznner e nostalg, ca și cine scrie. Deși'n țara noastră sunt peisaje ne întrecute de frumusețe, el pasărea călătoare se duce'n toate continentele și d'acolo vine cu impresiuni vii sublim.

Câte ape, câte valuri, câte dealuri împodobite cu plante și cu castele medievale, câte poduri, portice, grădini exotice, nu ne a dus artistul din Corsica și de aiurea? Ce frumos răsănit codrul, ce armonios cântă marea sub penelul artistului Mütznner!...

Florian dispăruse cam de mult dintre ceata noastră. Iubitor de pacea și de valurile mării s'a așezat lângă ea la Constanța și cu penelul îi fură când valul, când adierea înspumată și parfumată, când furioasele gemete ș'amenințări, dar timpul am văzut că s'a așternut urmele pe fața și pe pletele albe ale lui Florian. L'a nins și pe el ca și pe noi toți.

Domnița Ileana, gingașă și surzătoare mereu te fură și te'ncântă, cu zămbetul ei. Seamăna mult cu domnițele din poveșți și din trecutului glorios a Istoriei noastre.

De mitică, sub staturile scumpei noastre Suverane, Ilustra Sa mamă, Domnița a călcat mereu pe urmele ei, a mers voințește pe căi sănătoase călăuzită doar de marea iubire ce are pentru popor. Dumnezeu să ne-o fiină sănătoasă între mulți ani că ea rade, vorbește și scrie frumos. Mie în album în anul 1922 mi-a

scris: „Slavă femeilor cari'și jertfesc întreaga lor viață Patriei!“

Ce cugetare chibzuită și ca de om matur.

La nașterea Sa în cartea Spa-de strămoșești eu am scris:

Ileano, Domnița frumoasa mea zână,

La cei făr, de reazăm să le fii Tu scut;

Ierta-vei greșiiți, iubi-vei poporul,

Așa cum făcură strămoșii tăi mari.

Nimic fără Domnul să ai ca deviză

Acuma și pururi ferică să fii. Ursirea mea d'atunci s'a înplinit. La crosicivl acesta mai adăog: Să ne trăiască Domnița noastră. Majoratul ei să fie ca scut țării.

Colindele și Vicieimul ori cine le-a văzut trebuie să zică: Nu făcea de Ateneul Român așa serbări Sunt sigură că altul le-ar fi trimis în țară! M o ș i o r. Culegerea lor d'în datelele poporului trebuia alcătuită de oameni competenți iar pentru timpurile d'acum să se privegheze și la lecturi și la coruri, cari toate lăsu de dorit. În cărțile Stăpni de Pază și Mătușica Dița, am publicat o scenă

Nașterea lui Iisus destul de potrivită pentru această ocazie, dar trivialul în vicieim' n' steaua dela Crăciun, cum să ne patroneze și cine să cerceteze cărți bune?

D-na Adina Fussu, în numărul de Crăciun 305—306 al ziarului «Cultura Poporului», imi face o'ntrebare foarte judicioasă asupra: Concursurilor de frumusețe și propune ca fondurile pentru acest scop să se dea copiilor săraci.

Idea d-nei, Adina Fussu, e frumoasă și'nteleaptă dar ce cunoaște alt femeie din atâtea societăți de căt luxul și petrecerile?

Destrăbălarea fetelor de azi se datorește celor cari au inventat: Concursul de frumusețe și celor cari l' patronază.

Și l'au patronat la noi miniștrii, gazetarii și Președintele femeilor ortodoxe.

Vai lor! De se punea la premiu: Munca și cinstea fetelor nu l'ar li luat nimeni, acest premiu.

Acum pudra, cosmeticuri, fel de fel, creme săpunuri sunt apănagiile fetelor; acul, croșeta, cărligele și undrele buicilor sunt ruginite; sentimentul binelui obșteșc înjenlit, iar nebunia luxului s'a petrecerii a năpădit în fetele noastre; guvernul o patronezeă căci satul e fără căini și Munca și Cinstea subiecte biblice uitate, dragă Adino.

Smara.

Doxe-Paradoxe

Sufletul — la mulți inși — stă ascuns ca burujana de leac; nu-mai după ce a dat de el, vine leacul.

Născocirea tiparului s'a întâmplat pe o insulă: minuscula insulă Coleo.

...Probabil: deaceea, rămas-au scriitorii mari: mari insulari...

Ținereșea nu știe nu trebuie să știe! de punctuație, când e vorba de viață.

Bătrâneșea începe să o'ntrebuințeze tot mai des și tot mai complicat...

Idealul care'i dă să mânăci este ca o femeie iubită — care te 'ntreține...

Ciudat: obraznic este tocmai acela, care numai obraz nu are...

Cridim.

clădit localul propriu. Cu toată greutatea cu care am trecut peste obstacole materiale și mai am de trecut dar, când am văzut clădirea făcută, m'am închinat la ea ca la un altar sfânt și am zis: Acesta este altarul în care se va vindeca conștientii mei de beție, imoralitate și d'sfrău.

Am început seria conferințelor, serbări distractive, etc. etc. Veniau tot cei ce nu iubeau cărciuma, oaea perdută tot spre gâlbează și peire mergea, tot cărciuma era mai atractivă. Era nevoie de autoritate era nevoie de aplicarea legii, dar această-lipsea de lângă mine!

În Maiu 1927 satenii împărțind dorința mea m'au ales primar fără culoare politică.

Doi ani 1 | 6 | 927- 1 | 629

am combinat inițiativa cu autoritatea, nu voi mai cita rezultate bune obținute în alte direcții de interes obșteșc (Școală, Biserică, gospodărie, salubritate, etc. etc.) ci voi cita metodele întrebuințate pentru combaterea alcoolismului cu toate reflecțiile lui cum și rezultatele obținute.

1) N'am mai îngăduit nici unui cărciumar nerespectarea legii M. V. b. s. și repauzului duminical.

2) În fie care Duminică și sârbătoare cu începere dela ora 2—3 conferințe, serbări cu coruri, piese de teatru și alte distracții la «Casa de educație» dojenind pe cei cari lipseau.

3) Oamenii care apucaseră vițitul beției întâi i am sfătuit, i-am dojenit, le-am dat mici amenzi apoi am obligat pe cărciumari să se l' mai dea de

băut de cât atunci când voi crede eu. Cărciumarii de teama tei bune obținute în alte direcții de interes obșteșc.

4) În zile de lucru, cei care geseau la cărciumă i-am luat (câte va cazuri ca demonstrație) și i-am pus să muncească la curățitul curții școliei, bisericii, cimitirului, etc. etc.

Într'un an beția, furtul, imoralitatea erau aproape stărpite. Cărciumile din 7 au rămas 2 și acestea ca două reptile lovite în cap, mai mișcau doar din coadă. Rodeale începuse să se ivească, cei dintâi care venia la conferințe, la vorbă la serbări erau cei cari fusese mai per-duți.

Poporul începu să înțeleagă rostul Casei Naționale și pe al cărciumei pe care o părăseau fiind atras de prima.

Toate mergeau bine, numai spre bine. La Maiu a. c. «Democrația integrală» a condamnat la dizolvare consiliile comunale, am fost desbrăcat de calitatea autorității de Primar, calitate cu care din nefericire și ca sidiare chiar a fost investit unul din cei mai ruinați de beție, pe care eu nu l' putusem aduce la realitate de cât aplicându-i amenzi și oprind pe cărciumari de a i mai da băutura!

La 2 Iunie 1929 abia am mai putut ține conferințe la «Casa Națională», fiind ziua «Mamei și temperanței» ușile «Casei de educație» nu s'au mai deschis până astăzi, dar ale cărciumarilor stau deschise ziua și noaptea, fie sârbătoare fie zi de lucru.

În fața «Casei Naționale» au crescut bureni în fața cărciumilor pavaje. Edili... și cărciumarii

jubilează, beția progesează cu tot cortegiul ei... Bețivii și-au re-luat obiceiul și mă întreabă îndemnați de edili și de cărciumari: Nu ne mai amendezi? nu mai spu cărciumarul să nu ne mai dea răchiu? Nu ne mai chemi la «Casa Dracuului»?!! Ce e aia? O să eșim cu tărănoapele să o dărămăm!! Acum nu e tot lege, de ce avem voie să stăm și să bem cât vrem?! și câte altele...

Cuvântul evangheliei e sfânt când zice: Nu dați mărgăritare în gura porcilor!

Preutul abia mai poate aduce și el la câte o sârbătoare mai însemnată câteva babe la Biserică, fiindcă oamenii până în ziua sunt la cărciumă!

Invățătorul de... cum sa-i sfătuiască să fugă de la cărciumă la Biserica ori la «Casa de educație», căci făcând aceasta ar lovi

în interesul cărciumarului care îi e «tată socru», și apoi el nu e învățător de cât pentru copiii?

Acum ori cine poate trage concluzia care părere e mai bună a d-lui jude-consilier C. S. Ballan ori a S. S. Arhim. Scriban. Eu le admit pe amândouă dar întâietate dau P. S. Arh. Scriban. Cu părerea S. S. se mai poate obține ceva, cu a d-lui Ballan se obține ceva aparent ca și cum ai căra apă cu găleata cu un fund de sită. Combina-te însă, ambele păreri dau rezultate bune, dar și aceasta, dacă avem oameni care să înțeleagă rostul legii și obligația ce au de a o aplica.

S. Gh. Perșinaru.

Rânduri despre Maica Smara

Am cunoscut îndată după căsuța liniștită, ascunsă între ramurile pomilor răsădiți în fața casei că acolo locuiește Maica Smara.

Numărul locuinței nu mi-l amintesc.

Frumosul, răcoarea de peșteră tăcută în care au incremenit pe pereți stalactite de argint, voioșia răspândită pretutindeni mi le amintesc. Era tocmai acea atmosferă de pace și seninătate, pe care în tinerețe poeta a dorit-o, săpând-o în versurile:

„Pustnicia vreau acuma
Peste suflet să s'asternă
C'a sahaștrilor din peșteri
Viața vreau să mi se cearnă.
(«Dați-mi pacea» pag. 220)»

Și când m'am suit în pridvorul aducător de amintiri străbune, în pridvorul așa de simplu cum l-a avut bunica mea și poate și a voastră, mi-a ieșit înainte cântăreața amorurilor celor ce sufar înrășiți cu durerea poeta care a sorbit adânc din cupa necazurilor omenești, ca să poată săpa cu dalta veșniciei imagini atât de puternice în versuri ca acestea:

«Cine a cunoscut durerea, lipsa
codrului de păine,
Frigul, setea, și-a dus viața,
răbdător ca și un câine;
Sigur ca 'nțele pe acelia, care
zilele și ridice
Pe cei cari, afară de moarte,
nu mai speră la nimic»
(Infanticida pag. 157)»

Bătrână dar plină de viață la chip și la asemănare cu multe din bătrânele dinaintea, ca duh la vorbă, cu rost la sfat, așa e Baba Vișa, baba sfătoasă scriitoare de răvașe pe care o cunoașteam...

Maica Smara stă singură: așa i s'ar părea unui profan în mîile de labirinte ale gândirii omenești, (cum și mie). Dar e tocmai contrariul. Maica Smara are o mulțime de tovarăși. Din vremea veche tovarăși, bătrâni tot ca și dânsa, pe care îi cheamă să stea de vorbă, acum când s'au dus, s'au stins ca o poveste, vremurile acelea.

Întâi, sunt niște prieteni intimi: cărțile. Ele n'ascund nici o șiretenie. Și-au spus toată povestea slovelor lor, dela început până la slărit și Maica Smara și a spovedit toate forurile inimii sale; spovedanii care, au vădit esențiale alese, volume așezate cu grijă în rafturile bibliotecii din odaia dela stradă: „Baiatul mamei, Din pana suferinței, Calvar, Fata tatii, Mătușica Dița, etc., alți prieteni apoi sunt gândurile, tovarăși însă de pură esență spirituală, cari piămădesc cugetări alese, pentru care parca, în odăi, liniște adâncă s'a făcut.

Am văzut și masa la care scrie Maica Smara. E după colțul patului. Mică. Tăinuță. Ce de gânduri, m'am întrebat, se frământă aici, la câte descărcări înțelepte, prin pană pe hârtia albă ca lumina, n'a fost martură măsura? Și lemnul mesei care face căte na ascunde? Câte lacrimi, câte do-inși, câte așteptări, măsura nu le știe? Ea, ca una care a ascultat: durere, nădejde și căințe, ar putea să reconstruiască poeta în clipele ei sublimă, nemărturisite...

Am stat de vorbă cu Maica Smara într-o după amiază. Început de toamnă. Afară se scuturau florile, cerul se îmbrăca în haine de întunec, o vrabie plângea în ramurile unui pom din fața casei — o lume bătrână și gânduri reinviau... În acea vreme, am călătorit prin Capitoliu și prin Forul Romei, și nu știu cu câți ani în urmă am văzut o pe Maica Smara, v'rbind acolo în patria strămoșilor Romani. Și când am plecat dincolo de poartă, pe stradă, pe bulevard, mă urmăreau cu un refren versurile, în care poeta apare în admirata sa lumină, surzând la cei care i surd și plângând cu cei cari plâng. Maica Smara spune lautarului închipuit:

«Cântă lăutare Doina obosiților de viață.
Căror soarta nu le știe, nici de nume nici de față»

„Cântă lăutare Doina pariei de pe pământ
Cari 'ndură o moarte vie,
mult mai tristă ca 'n mormânt»
(Cântă lăutare, pag. 166)»

Ghenadie Foti.

1) Din volumul „Simfonii din trecut”, 1928.
2) Idem
3) Idem

Bălți

Legea nouă a învățământului secundar prevede 3 tipuri de licee de băceți și fete: tipul C cu 7 clase, D cu 10 clase și E cu 14 clase.

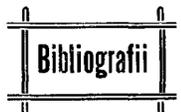
Tipurile C și E nu lasă nimic de bănuț. Numărul elevilor prin clase e pentru cursul inferior de 50 și cursul superior de 40 elevi. Elevii liceelor tip C E treptat se selecționează și ajung la absolvirea liceului în număr de 20 sau 40. Cu totul anormal se prezintă tipul D cu 10 clase, adică cursul inferior cu 3 clase A și B începând dela clasa patra numai câte o clasă, având numărul elevilor de 40 inși. Reese, că dacă un liceu tip D are în clasa întâia A B o sută de elevi, corpul didactic e forțat în 3 ani să selecționeze elevii și să rămână pentru clasa a patra numai 40 el-vi — numărul regulamentar.

Să mă ierte liguitorul, selecția e un lucru bun, dar când se taie în carne vie, e un lucru foarte neplăcut și antimoral. Nu e nici o regulă fără excepție; dar se întâmplă și foarte des, că clasa întâia A — B s'au complectat dela început cu o sută de elevi și toți merg bine cu studiile până la clasa a patra.

Ce face corpul didactic cu cei 60 elevi?

După părerea mea, pentru a evita conflictele cu conștiința corpului didactic, cu părinții și elevii, tipul D de licee trebuie anulată, lăsând numai licee tip C și E.

Prof. Ec. Bălțeanu Ion

Bibliografii

«Cuvânt Bun». Acesta este titlul unei reviste, care apare lunar, și este a Asociației Creștine Ortodoxe «Patriarhul Miron», din București. Este condusă de inimosul Protosinghel Teofil Ionescu, neobosit luptător în ogrorul Domnului, ducând lumina Evangheliei departe prin toate colțurile țării. Neobosit, la scoaterea acestei reviste, îl are pe Parlerod, Marin Firmilian care prin penelele să u, imparte tuturor hrană sultelească, liniște, mângâiere, odihnă.

Abonamentul 60 lei pe an. Redacția și Administrația: Sfta. Patriarhie, București, 6.

Intr'un număr viitor, vom vorbi despre intinsa propagandă pe care o face această revistă și cetitorii săi.

Făuritorii României de H. Dimitriu, editura Revistei «Fala Românească», Srt. I. L. Caragiale No. 1, București. Prețul 20 lei.

Buletinul Cărții Românești. An. I, apare lunar Nr. 11 și 12. Prețul unui abonament 30 lei anual. Redacția și Administrația București, Bulev. Academiei Nr. 3, Etajul II.

Câmpul, foaie pentru săteni. Anul 20, Abonamentul 120 lei, anual. Redacția și Administrația, Botoșani, Piața Carol Nr. 16. Apare săptămânal.

Gazeta Cooperatorului; Redacția și Administrația; Str. General Berthelot. Nr. 27, București. Abonamentul 120 lei anual.

Dulci-Amare

Cetitori, în foaia aceasta, eu, apar întâia dată și am nume (fine-ți minte!) de azi, sunt... Cronica Rimată! Să nu credeți că s'născută cu anul care a sosit. Nu! Sunt soră mai bătrână a Babii Vișa... (Ați zămbit?) Bravo! Asta mi-e chiar scopul: să presor cu dărnice Peste articolele lui Fusu și un strop de veselie... Că, dece port titlul asta și nu altul? N'am habar! Mi se spune că'n ziare și'n reviste-i legendar.

Și că i mai modern... Pe vremuri — unii imi ziceau: «Satiră» Alții: «Spirit... Cei mulți; glume puse 'n versuri» dintr'o Lyra Ce-avea coarde șugubețe de plesneau subfite-obraz «Răutăți» 'mi era porecla sau «Haz fără de necaz» In sfârșit eram: Săgeată; fără de venin Uraică! Ori și cine 'mi eșea 'n cale de a greșit mi l luam de chică. M'au iubit cam mulți în viață și al dragostei plocon Il aveam de la A. Mirea chiar Hașdeu și... Marțon; Mă iubesc o seamă 'n proză, notez: Mora și Tăranu Ce să vă mai spu Ranetti săvârșit de-acum e anu Și astfel mă lungii la vorbă, — în această foaie dacă D lui Copuz să zicem! m'ura mea de-o fi să-i placă Mănicela am să-mi suftec — pentru mari și pentru mici Taman făr de cruțare am să fiu un sfârc de biciu. Am uitat: 'ozinca mi este după — dulci și dup'amare — Cel atins și el să rădă far'un pic de supărare Păscătura mea-i de purcă fine o clipă și-a trecut De vă place, nu vă place eu sunt gal'. Am început!

Cum deschizi întâi «Cultura...» hop! c'ai dat de C. Pruteanu Care scrie cum n'ar scrie nimeni astăzi cu... toplanu! Lung, prelung și fără capăt. Doamne! nici n'am priceput Ce-are el cu s'atu' n'a fost Românesc de la 'nceput? Dar ce 'nșiră de Tudora, de Rodica și de Lența Nu cumva' l'induoșează pân' și'n scris reminiscența? Și tot «Cânt de Maramureș...» Maramureș... ies din fire Nu ar vrea Balaciu să-l treacă și pe el la nemurire? Mi-a plăcut: «Din sear'aceia...» (ce mai seară o fi fost!) Stau și-mi sgândăr mintea 'ntr'una și nu pot să-i dau de rost. Ce păcat, s'zi înlăunre la biserică — la rugă — Și-apoi să compari răpirea ta, auzi! cu «sfânta fugă» Dar te ert căci azi în versuri o carbonie-i diamant Te opresc însă din goană scuză D-le amant.

Nu cumva de frică poate, Dânsa — (fata lu' băcanu') De emoție?! «pe trepte» n'a uitat mă rog! ghiozdanu'? Dar că... «a crescut iubirea ca și mugurele'n glastră» De! Aici s'o știi ne-abfinem... asta-i treaba D voastră! La... «Intre Artă și Ciomag» nu 'nțeleg de ce levantu Autor se plânge c'astăzi spre pumni palmi este curentul Și am rămas «Mistea» când dânsul ține morțiș (mai ales cu Gândul) ca să dea odată ochii cu b'ândul Marinescu... Eu mă spal pe mâini părinte chiar contrar de oi dovedii (Când o cați cu lumânarea ori și când o poți găsi!) Și aici în cazul nostru gusești numai mușchii de c'el... Știi că «Dramul Damascului» n'a dus, nu duce 'nspre el!... Nu lua «Căii» lui Lucescu... De ast om eu fac prinoare Cu-al său studiu vrea s'atânce cu orice chip să ne omoare De-ai 'nșiră cifre, date de rămâi cetind tablou Ori și cât în viață nu cred c'o s'ajungă la p'otou... Scrie 'n pagina întâia un articol — o minune — Cineva al cărui nume «Cronica» aici nu-l pune Despre Clémenceau de «Tigru» — lumea știe c'a rămas Drept!) ca și Arhimandritul din al Copuzului taifas.

Nu mă 'ncerc cumva să critic nici să fac glumă «neroadă» Serafim 'mi-e favorit de când se băteau urși 'n coadă! Că l'am cunoscut? (vă mira?) da vă spun și eu umil De Că'n «orăcăia» 'n troacă în neastâmpăr de copil... Că avea și «păr de aur»? Ce mai smoc ehe! he! he! Că «mpărat» n'a fost nici nu e? Dar (săc!) Chel-ese) mereu e... Nu e grate cu A. Vâlceanu... Ața, are o «Grădină Părăsită» zice dânsul! Cine are mă rog vină Dacă nu și-o îngrijește? Când am dat însă de Luca M'a mirat că a lui Schifă' nu-i mai mare decât nuca l-am cetit o să văd dacă și talentu-i e la fel De rușine și talentul a rămas tot mititel... Dar cu «Primăvara D le un mărgăritar! mai rar Nu știam că-i iscăltă de simpaticul Stejar O ceteam tocmai la sobă — îmi arunc ochii pe stradă Guoierii Primăriei străngeau «furfuri de zăpadă» Ca'n Valpurgie călare pe al măturilor smoc Imi păreau că s'niște «umbre ce alerg» din loc în loc. Și acum ca încheiere: Vouă! Vouă! ah! ratași! Ați trecut peste un articol bun: Justiția și Avocații Vă aduc eu ins' aminte să-l cetiți... Ce însălează? Hm! Un avocat cum singur cauza lui și-o pledează!... «O! Domine!» cuvântu-acesta îl repet. Să nu-l repet? Parcă Florea nu-l repetă și în somn și chiar deștept? O! Domine!..

Argus

1) Să se înțeleagă: în picioare.

P.S. Toate cuvintele puse în ghilimele sunt din articolele No. 307 al «Culturii Poporului»

O floare

INFORMAȚII

Din Țară

Dela 15 Septembrie 1929, a-pare în orașul Brăila revista literară și lunară «Luceafărul literar și Artistic» sub direcțiunea d-lui I. G. Sava avocat și publicist.

Până în prezent au apărut șase numere din această excelentă revistă.

Numărul recent este un număr festiv în 16 pagii cuprinzând un bogat și variat material literar închinat Centenarului Brăilei. Colaborează D-nii: Perpesicius, Liviu Opris, Ion Pogen, I. C. Sava, L. Pascali, Dem. Ciordă, G. Busnea-Moldoveanu, Ion I. Ciopala, N. Angheliescu, Pavel Nedelcu, Stelian Cucu, Tudor Șerbanescu, Const. Scaevola, St. Păun Rovine, Vaevela Maghiran, Gogu V. Enescu etc.

Acest interesant număr cuprinde Cântecul Brăilei de acum o sută de ani, balada Kirei Kiralinei, Poezii ale poezilor dispăruți, Ștefan Alibulet și Paul Dănescu, precum și numeroase Clichee reprezentând Biserica Sfti Arhangheli (între anii 1845 1850) Liceul N. Balăcescu, Petre Armenec, Ștefan Alibulet etc. Revista «Luceafărul Literar și Artistic» merita să fie încurajată și susținută prin cât mai multe abonamente, adresându-se cereri în Brăila strada Vasile Sassu No. 23.

Premiile Ziarului «Curentul». Ziarul «Curentul» a înființat frumoase premii literare. 30.000 lei pentru roman, 20.000 lei pentru versuri și 10.000 lei pentru nvela, apoi la acestea se mai adaugă un premiu de 5000 lei, înființat de ziaristul Victor Rodan pentru cea mai bună piesă jucată, tipărită sau numai reprezentată în manuscris, vreunui comitet de lectură și semnată de un autor care n'a mai fost încă reprezentat.

Unii Judecător

Cred și eu!...

Se zice c'a fost odată Un vestit judecător, Cu a cărui judecată A pus groază în popor. Nu era prea învățat Dar era foarte bogat.

În cât, tot în avuție Trăind vecinic iarnă, vară, Nu știa de sărăcie De e deluce ori amară Și adesea judecata O împărția cu lopata.

Astfel, când un debitor, Ar fi fost acționat De către vr'un creditor, Acest vestit magistrat Cu un ton impunător Întreba pe debitor:

—Că ești dator te cunoști?
—Da vă rog, mărturisesc.
—Și pentru ce nu plătești?
—De... Acum nu m'ă niesenesc Dar vă rog, mă 'ngăduiți Și platesc, sigur să liți.

—Cum așa, poate nu vrei, Acum banii a-i răspunde?
—Ba, nu zău pe ochii mei, Dar acum nu am de unde.
—Și mare sumă e să dai De spui că acum nu ai?

—Datoria cât de mică Mare-i pentru cel ce n'are, Și din contra-i o nimică Când ai, de-ar fi cât de mare; Iar a mea de vrei s'o știi E de lei o sută mil.

—Și astă sumă zici că-i mare În cât, de când tu trăești Nu ai putut fi în stare Nici atât, s'agonisești?
Atunci dar, ești un nemernic Și în lume nu ești vrednic;

Deci, vei merge la 'nchisoare Căci nu meriți a trăi Liber sub Cerul cu Soare, Binefaceri a primi.

Auzi, auzi! ce mișei Nici o sută mi de lei, Să nu și străngă cineva În toată viața sa?

Azi așa, mâine — așa Lumea răbdă 'ngăduște, Până într'o zi căni va, Ca ori ce 'nceput sfârșeste, «Căci ulciorul la fântâna «Prea des nu poate să țină

Svonul însă mereu crește, Precum se întâmplă adese Și cu timpul se mărește, În cât vestea se dușese Până în țări depărtate De așa fel de dreptate.

Comisia acestor premii literare, va fi alcătuită din d-nii: Ion Bianu, Președintele Academiei Române, Octavian Goga, Ion Vineu, M. Sadoveanu și Cezar Petrescu, delegat al ziarului «Curentul».

Un colaborator al nostru a vizitat în ajunul Anului Nou Azilul de Bătrâni, Regina Elisabeta, Institutul de o însemnată valoare socială se prezintă mulțumitor sub direcțiunea d-nei Constanținescu.

Bătrânii duc o viață bună în comparație cu aceia pe cari ar fi dus-o lipsiți de mijloace în afară, au o îngrijire aleasă și o străduință ca nimic să nu le lipsească. Azilul de bătrâni ca unul dintre instituțiile românești mai însemnate ar fi bine dacă s'ar bucura cât mai des de sprijinul celor în drept și a persoanelor de inimă.

Mărci postale. — Dela 1 Ianuarie 1930 pe scrisorile închise nu se mai pun timbre de ajutor, ci numai timbre postale de 6 lei (tu loc de cinci lei cât a fost până acum). Timbrele de ajutor nu se mai pun pe nici o scrisoare, nici pe cărți postale.

Pe chitanțele de primirea de bani gata dela particulari, bănci, casierile Statului se va pune timbru de trei lei pentru orice sumă până la zece mii lei, se pune timbru de șapte lei la o sumă între 10.000-50.000 lei și 13 lei 50 bani timbru la sumele de peste 50.000 lei.

Pe cereri (petiții) și pe declarațiuni (de vârsare de bani) se pune timbru de 11 lei.

Pe certificate se pune timbru de 13 lei 50 bani.

Pe polițe câte 3 lei 50 bani de fiecare mie de lei.

Pe obligațiuni, taxa de timbre e ca și la chitanțe.

Unii Judecător

Dar odată doi datornici Din tinerii cetățeni, Prea isteți și cei mai ghetnici Între mii de pământeni Pun la cale, chibzuesc Și în fine hotărăsc:

Să-i facă polițichia Domnului judecător Și să-i fure avuția Până și cuții topor, Ca să vază nu cumva, Acum se va imbuna.

Lucru zis l'au și făcut Și 'ntr'o clipă cât gândești Repede, ca la minut Precum nici 'ți—Inchipești Acest bogat magistrat A rămas sărac curat.

Ce vaete, bocituri Căci comoara i au furat Ce blesteme 'njurături Că taiharii i au scăpat; Dar zadarnic, e târziu Și în casă e pustiu!

Iar a doua zi pe dată, 'Aști datornici igusii Se prezintă la judecată Foarte bine pregătiți, Reclamând unul din ei Mica sumă de doi lei,

Cerând a se condamna De către judecător Chiar acum a-i achita De la celalt debitor...

Magistratul umilit Deși foarte necăjit E surprins de astă treabă Și-astfel către debitor S'adresează și-l întreabă Cu un ton mângâietor:

—Spuneți drept—cât—datorati? —Numai suma de doi lei — —Și de ce n'o achitați?
—N'am de unde jur pe zei, Mă jur chiar pe capul meu... —N'ai de unde... Cred și eu!...

Cum vedeți judecătorul Se făcuse—acum cuminte Și foarte blând cu poporul Se purta d'aci 'nainte Și-astfel către debitor S'adresează și-l întreabă Cu un ton mângâietor:

MORALA Tot astfel și azi în lume, Mulți bogăți sânt mândri, dărzi

Cu săracul fără nume Și nu cred celor blâmanzi; Iar când și ei flămânzeșc Foarte mult se îmblânzeșc.

I. P. Copuz—avocat

La ce e bun Radio. Acum avem și noi în București o stațiune mare de Radio, așa că cece au în casă or unde ar fi în România sau în alte țări din Europa un aparat, pot asculta cântece, vorbiri etc. Dar Radio mai e bun și pentru altceva. U. nul Rudolf Wagner dela firma Daimon din București a furat 120 mii lei, apoi a șters-o. Poliția a vestit atunci prin Radio în toată țara semnalmente (semnele pe cari se poate cunoaște) lui Wagner. Înștiințarea aceasta a auzit o negustorie din Bacău. Ei și-au adus aminte, că au văzut într'un hotel din acest oraș ua om, la care se potriviau semnalmente. Au înștiințat nu-mai decât poliția și hoțul e acum în închisoare. Curios, că tocmai poliția din Bacău nu știa nimic.

Invățători—Jandarmi.—Gazeta Tribuna din Cernăuți scrie că în județul Botoșani 64 învățători au cerut, au fost primiți și au și plecat la școala de jandarmerie din Oradea. Sunt toți învățători tineri cu leađa, de 2,800 lei (cât un servitor). Înfrând la jandarmi vor ajunge sergenți instructori cu 4.000 lei pe lună și plutonieri cu 5.200 lei lunar, apoi plutonieri majori cu 6.300 lei lunar. Apoi gradați din trei în trei ani, ba unii chiar din 2 în 2 ani. Mai primesc apoi casă, luminat, încălzit și îmbrăcăminte tot dela Stat.

Din Străinătate

Cearta dintre două femei învială un mort. — În Mexico (America centrală) ba murit marere proprietar Altandro Garza. Moartea lui a fost constatată de doi medici, așa că răposatul a fost pus într'un sicriu scump, iar soția lui a început să-l bocească vărsând lacrimi multe. În timpul bocetelor ei intră în odaie o femeie, care începu să strige, că: ea e soția cea alevărată a răposatului și ei și copilului i-a lăsat averea.

Văduva bocitoare se ridică ca o smeoaică și începu să ocărăscă pe concurența ei. Din ceartă se născu p'ăruală cu injurării țipete, trânteli. În gălgăia cea mare se deșteptă mortul — care se vede, că era numai leșinat — și întrebă supărat, cine îi turbură somnul, Femeia, care venise, o șterse repede din odaie, iar mortul cobori din sicriu, Mirarea oamenilor n'a fost mică, aflând de această «inviere».

În Rusia bolșevică Crăciunul nu a fost voie să fie serbat de nimenia, Mulți, mai ales polonezii din Rusia, au trecut în Polonia, ca să-l serbeze. Și ca în Rusia să nu poată fi serbat Crăciunul, bolșevicii au v'rat în închisoare pe toată vremea sărbătorilor, pe toți proșii. Vanzarea brazilor pentru «pomul de crăciun» a fost oprită, Țăranilor la sate, li s'au confiscat toți, colacii și mâncările de Crăciun.

Felurite.

Populația pământului. — Biuroul Institutului statistic internațional publică despre populația pământului statistica următoare: În anul 1910, pe pământ erau 1600 milioane de oameni, acum sunt două miliarde (2000 milioane), anume: Asia 900 milioane, Europa 500, America 220, Africa 150, Australia cu Oceania 7 milioane.

În Europa au: Rusia (fără Asia) 115 milioane, Germania 62¹/₂, Anglia 42 mil, 700 mii, Italia 41, Franța 39¹/₂, Spania 21¹/₂, Polonia 20, România 17, Cehoslovacia 13 mil, 600 mii, Austria 6¹/₂, Suedia 6, Grecia 6, Portugalia 5 mil. 400 mii, Bulgaria 4¹/₂, Irlanda 4 mil. 200 mii, Estonia 4 mil. 100 mii, Elveția 3 mil. 900 mii, Finlanda 3¹/₂, Danemarca 3 mil. 400, Norvegia 2 mil. 700 mii, Lituania 2 mil. 100 mii, Letonia 2 mil., Turcia câtă e în Europa 2 mil., Albania 800 mii, Luxemburg 260 mii.

—Cetiți și răspândiți „Cultura Poporului”